

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACINĖS PRIEŽIŪROS
ĮSTATYMO NR. VIII-730 2, 4, 7, 8, 9, 11, 13, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO
(toliau - Projektas)
(TAP-20-1152; TAIS NR. 20-5808(2))

2020-07-09 Nr.NV-1915

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas:

1. Projekto 5 straipsnio 1 dalyje, kurioje keičiamas Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 1 dalies 3 punktas, reikia nurodyti nuo ko skaičiuojamas 7 darbo dienų terminas.

2. Tiek šiuo metu galiojančiajame Įstatyme, tiek Projekte numatoma, kad Ministras Pirmininkas gali skatinti Vyriausybės atstovus, tačiau niekur nėra aptarta (nurodyta) kokios gali būti skatinimo priemonės. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės atstovai yra valstybės pareigūnai (ir jiems nėra taikomas Valstybės tarnybos įstatymas), siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga Įstatyme reglamentuoti Vyriausybės atstovo skatinimo būdus (priemones).

Taip pat žr. šios išvados dalį dėl susijusių aspektų.

3. Siūlome įvertinti, ar Įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje (Projekto 6 straipsnio 1 dalis) reikia nurodyti Ministro Pirmininko sprendimų *formą* - t.y.. kada priimamas potvarkis, o kada rezoliucija. Mūsų nuomone, Įstatyme pakaktų nurodyti tik subjektą, o sprendimų forma galėtų būti nurodoma Vyriausybės darbo reglamente, patvirtintame Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr.728 (pvz., VIII skyriuje). Atkreipiame dėmesį, kad jau šiuo metu Vyriausybės darbo reglamente yra nustatyta kaip (kokia forma) yra įforminama Vyriausybės atstovų komandiruotės, atostogos (žr. Vyriausybės darbo reglamento 136, 137, 138 punktus). Taip pat įvertintinas ir aspektas, kad papildomas poilsio laikas (Darbo kodekso 107 straipsnio 4 dalis ir 138 straipsnio 3 dalis), mūsų nuomone, turėtų būti įforminamas analogiškai kaip ir atostogos (jei liktų Projekte siūloma formuluotė - atostogos būtų įforminamos potvarkiu, o papildomas poilsio laikas - rezoliucija).

Taip pat nėra aišku, kodėl šioje dalyje atsisakoma formuluotės „sprendimai, susiję su darbo santykiais“ (vietoj to siūloma – „sprendimai, susiję su Vyriausybės atstovų veikla“). Abejotina, ar siūloma formuluotė yra korektiška, nes gali būti aiškinama ir suprantama kaip veikla, susijusi su Vyriausybės atstovo tiesiogine funkcija - savivaldybių veiklos administracine priežiūra. Siūlome įvertinti ir šį aspektą, ir jei yra poreikis išplėsti Ministro Pirmininko priimamų sprendimų

ratą, siūlome atitinkamai tikslinti redakciją, vis tik paliekanti ir nuorodą į „*darbo santykius*“ (alternatyva - nurodant formuluotę „*susiję su tarnybos santykiais*“).

4. Įstatymo 13 straipsnio 3 dalies 6 punktą (Projekto 7 straipsnio 2 dalis) siūloma papildyti nauja įstaigos vadovo funkcija („*užtikrina vienodą savivaldybių administracinės priežiūros praktiką*“), kuri, mūsų nuomone, suformuluota labai abstrakčiai, ir nėra aišku kaip būtų įgyvendinama, nes kiekvienas Vyriausybės atstovas, vykdydamas savivaldybių veiklos administracinę priežiūrą, sprendimus priima savarankiškai, veikia Vyriausybės vardu, yra pavaldus ir atskaitingas Vyriausybei (žr. Įstatymo 2 straipsnį); be to, šioje formuluotėje derinant su Įstatymo 1 straipsniu ir 2 straipsnio 1 dalimi, po žodžio „*savivaldybių*“ įrašytinas žodis „*veiklos*“. Siūlome įvertinti, ar ši funkcija neturėtų būti konkretinama ir formuluojama, pvz., analizuoja savivaldybių veiklos administracinės priežiūros praktiką ir siekiant ją vienodinti teikia pasiūlymus Vyriausybės atstovams ar pan.. Be to, šią funkciją siūlome nurodyti kaip atskirą 13 straipsnio 3 dalies punktą.

5. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės atstovas Vilniaus miesto savivaldybėje yra Vyriausybės įstaigos vadovas (žr. Projekto 7 straipsnio 1 dalį), bei vertinant sistemiškai su Įstatymo 2 straipsnio 3 dalimi (žr. Projekto 1 straipsnį), Įstatymo 13 straipsnio 5 dalį (Projekto 7 straipsnio 3 dalis) reikėtų tikslinti - po žodžio „*atstovas*“ įrašant žodį „*kuris*“, o po žodžio „*grafiką*“ įrašant žodžius „*pavadoja Vyriausybės atstovą Vilniaus miesto savivaldybėje*“.

6. Siūlome įvertinti, ar siekiant sistemiškumo, nebūtų tikslinga pildyti ir Įstatymo 13 straipsnio 3 dalies 5 punktą (Projektu jis nėra siūlomas keisti), papildant funkcija „*priima sprendimus dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo pareigų pažeidimo*“.

7. Mūsų nuomone, Įstatymo 14 straipsnyje (Projekto 8 straipsnis) nereikalingas žodis „*savo*“, įvertinant tai, kad Vyriausybės atstovas gali būti paskirtas į pareigas kalendorinių metų pabaigoje, o pagal Įstatymo 14 straipsnį, jis vis tiek turi teikti praėjusių kalendorinių metų Vyriausybės atstovo veiklos ataskaitą.

8. Projekto 9 straipsnio 2 dalyje po žodžio „Vyriausybė“ įrašytini žodžiai „Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas“, nes priėmus Projektą, Ministras Pirmininkas turės priimti potvarkį dėl Vyriausybės atstovų pavadinimo grafiko (žr. Projekto 1 straipsnį).

9. Projekto 9 straipsnio 4 dalyje derinant su Įstatymo 1 straipsniu ir 2 straipsnio 1 dalimi, po žodžio „*savivaldybių*“ įrašytinas žodis „*veiklos*“.

10. Projektas tikslintinas teisės technikos aspektu atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298, nuostatas:

10.1. Įstatymo 2 straipsnio 3 dalies (Projekto 1 straipsnis) redakcija tikslintina, nes pareigų pavadinimas „Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas“ rašytinas pilnai pirmajame sakinyje, o antrajame – be žodžių „Lietuvos Respublikos“;

10.2. Projekto 2 straipsnyje dėstant keičiamo Įstatymo 4 straipsnį prieš straipsnio pavadinimą praleistas žodis „straipsnis“.

11. Aiškinamojo rašto 11 punkte nurodyti ne visi teisės aktai, kurie turės būti pakeisti ar pripažinti netekusiais galios priėmus Projektą, pvz., reikės pripažinti netekusiu galios Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 18 d. nutarimą Nr.957 „Dėl Vyriausybės atstovų pavadavimo“ (su visais pakeitimais ir papildymais); turės būti keičiamas Vyriausybės darbo reglamentas ir pan., todėl atitinkamai pildytinas aiškinamasis raštas.

Dėl susijusių aspektų

Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 14 punkte kaip vienas iš Vyriausybės įgaliojimų nurodyta: „14) **skiria į pareigas ir atleidžia iš jų Vyriausybės atstovus, Vyriausybės įgaliotinį ir jo pavaduotoją, priima į pareigas ir atleidžia iš jų Vyriausybės įstaigų vadovus, kitus įstatymų nustatytus valstybės tarnautojus ir pareigūnus, juos skatina; atitinkamos valdymo srities ministro teikimu Vyriausybės į pareigas priimtiems ar paskirtiems valstybės tarnautojams ir pareigūnams skiria tarnybines nuobaudas**“. To paties įstatymo 24 straipsnio 4 punkte kaip viena iš Ministro Pirmininko funkcijų nurodyta: „4) **skiria Ministro Pirmininko priimtiems į pareigas valstybės tarnautojams tarnybines nuobaudas, skatina Ministro Pirmininko priimtus į pareigas valstybės tarnautojus ir pareigūnus, skiria jiems pašalpas, suteikia jiems atostogas ir siunčia juos į komandiruotes, jeigu įstatymai nenustato kitaip; <...>**“.

Šiuo metu galiojančio Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje yra nurodyta, kad Vyriausybės atstovus skatina Ministras Pirmininkas. Atkreipiame dėmesį, kad ši nuostata nederą su minėtu Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 14 punktu.

Siekiant tarpusavyje suderinti minėtų įstatymų nuostatas, mūsų nuomone, turėtų būti atitinkamai keičiamas Vyriausybės įstatymas (pvz., 22 straipsnio 14 punkto redakcijoje nurodoma išlyga „jeigu įstatymai nenustato kitaip“ ar pan.). Šis keitimas galėtų būti inkorporuotas į šiuo metu Teisingumo ministerijos rengiamas Vyriausybės įstatymo pataisas.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Daiva Gubistienė